

Molenlanden

Scenariovergelijking asielopvang

Inhoudsopgave

Scenariovergelijking opvanglocaties	2
Doel van deze scenariovergelijking	2
De Molenlandse opgave	2
Eisen COA	2
Scenario's in één oogopslag	4
Scenario 1 – 10 locaties met elk 25 asielzoekers.....	5
Scenario 2 – 5 locaties met elk 50 asielzoekers.....	8
Scenario 3 – 3 locaties met elk 75 asielzoekers.....	11
Scenario 4 – 2 locaties met elk 125 asielzoekers.....	14
Scenario 5 – 1 locatie met 250 asielzoekers.....	17

Scenariovergelijking opvanglocaties

Doel van deze scenariovergelijking

Deze analyse maakt zichtbaar welke overwegingen een rol spelen bij het kiezen van de schaal van asielopvang. De scenario's verschillen in mate van spreiding van locaties over de gemeente, omvang, intensiteit van samenwerking met het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) en mate van maatschappelijke betrokkenheid. Door per scenario te kijken naar organisatorische lasten, maatschappelijke en financiële haalbaarheid, risico's en uitvoerbaarheid, wordt de raad de benodigde input gegeven voor het maken van de scenariokeuze.

Elk van de scenario's wordt getoetst aan de hand van de volgende parameters:

- Begeleiding
- Beveiliging
- Druk op voorzieningen (zorg)
- Spreiding over kernen
- Financiële en organisatorische druk
- Draagvlak
- Dependence constructie

De Molenlandse opgave

Gemeente Molenlanden moet volgens het huidige verdeelbesluit 251 asielzoekers opvangen, waarvan 37 AMV'ers (alleenstaande minderjarige vreemdelingen). Onder deze opgave vallen geen Oekraïense vluchtelingen of statushouders.

Eisen COA

Er zijn enkele basisvereisten vanuit het COA voor locaties. In het geval dat er een stuk grond wordt aangewezen als (mogelijke) locatie, moet de gemeente ervoor zorgen dat deze bouwrijp is. Ook dienen er bij elke locatie de benodigde nutsvoorzieningen aanwezig te zijn (gas, water, elektriciteit,

riolering). De kosten voor het faciliteren van deze voorzieningen zijn voor de gemeente, onafhankelijk van de grootte van de locatie. Dit is een investering in de toekomst, aangezien de locatie na afloop van de opvangperiode voor andere doeleinden gebruikt of verkocht kan worden (wanneer de locatie in eigendom is van de gemeente). Het COA hanteert een minimum van 5m² leefruimte per persoon, hier vallen buitenruimte en dergelijke niet onder. Ook heeft het COA voorkeur voor het transformeren van bestaand vastgoed.

Scenario's in één oogopslag

Scenario	Korte omschrijving
Scenario 1	10 locaties met elk circa 25 asielzoekers Optie A: dependance* en optie B: zelfstandige locatie
Scenario 2	5 locaties met elk 50 asielzoekers Optie A: dependance en optie B: zelfstandige locatie
Scenario 3	3 locaties met elk circa 75 asielzoekers Optie A: dependance en optie B: zelfstandige locatie
Scenario 4	2 locaties met 125 asielzoekers
Scenario 5	1 locatie met 250 asielzoekers

*Een dependance constructie wordt vaak toegepast door het COA bij kleinschalige locaties. Dit betekent dat de locatie verbonden wordt aan een grotere hoofdlocatie in de buurt. De bewoners van de dependance maken gebruik van de faciliteiten en begeleiding van de hoofdlocatie. Bewoners van een dependance worden geplaatst op basis van zelfredzaamheid.

Scenario 1 – 10 locaties met elk 25 asielzoekers

Beschrijving: Voor dit scenario zijn 10 verschillende locaties nodig, elk geschikt voor de opvang van 25 asielzoekers. Het is voor het COA niet mogelijk om mee te werken aan een dergelijk scenario. Dit scenario valt onder de Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO) regeling; het rijksbeleid hiervoor is naar verwachting begin 2026 gereed. Deze regeling houdt in dat de gemeente verantwoordelijk is voor de volledige realisatie en exploitatie. Er is hiervoor een standaardvergoeding vanuit het rijk, deze ligt op dit moment rond de €78,00 tot €88,00 per persoon per dag. Het is op dit moment onbekend of deze vergoeding in de toekomst hetzelfde blijft.

- Begeleiding

Op locaties van deze grootte worden asielzoekers geplaatst op basis van zelfredzaamheid. Deze groep valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en enige vorm van begeleiding is noodzakelijk. De begeleiding is niet 24/7 aanwezig, maar rouleert als ambulante team tussen de locaties. De gemeente is ook verantwoordelijk voor administratieve taken zoals onder andere de bewonersregistratie, gesprekken met het IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst) en met het aanvragen van een BSN.

- Beveiliging

De gemeente is verantwoordelijk voor beveiliging. Binnen de financiële kaders van het ministerie is het niet haalbaar om bij dit scenario op elke locatie 24 uur per dag beveiliging te hebben zonder extra geld bij te leggen. Als alternatief kan er gewerkt worden met een combinatie van een ambulante team, beveiligingscamera's en alarmknoppen. Hier zijn risico's aan verbonden in verband met (brand)veiligheid, calamiteiten en dergelijke.

- Druk op voorzieningen (zorg)

Het is bij dit scenario noodzakelijk dat de bewoners van het asielzoekerscentrum (azc) gebruik kunnen maken van de lokale (zorg) voorzieningen, aangezien deze voorzieningen niet op de locaties

georganiseerd kunnen worden. Dit verhoogt de druk op de lokale voorzieningen. Dit wordt versterkt doordat deze doelgroep specialistische zorg nodig heeft en er sprake is van een taalbarrière.

- Spreiding over kernen

Bij dit scenario is er maximale spreiding mogelijk over de kernen. Spreiding is afhankelijk van het aantal beschikbare geschikte locaties.

- Financiële en organisatorische druk

Het is op voorhand zeer moeilijk te kwantificeren wat de gemiddelde kosten voor een locatie met elk 25 asielzoekers zullen zijn gezien alle factoren die daarop impact (kunnen) hebben. Onderstaand geeft een indicatie van de belangrijkste kostenposten die een rol zullen spelen en de financiering daarvan:

Kostenpost	Financiering
Bouwrijp maken (incl. nutsvoorzieningen)	Gemeente
Beschikbaarheid pand (huur, koop)	Gemeente
Gereedmaken van het pand (verbouw, exploiteren van grond)	Gemeente
Inrichting	Gemeente
Exploitatiekosten (beveiliging, begeleiding, catering, schoonmaak, etc.)	Gemeente

Een kwantificering van de kosten is in dit stadium niet mogelijk, maar deze zullen hoog zijn en naar verwachting tonnen tot miljoenen per locatie gaan bedragen.

Het COA zal de verantwoordelijkheid niet nemen voor locaties met 25 asielzoekers. Dat betekent dat de financiële verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt. Onze inschatting is dat we voor locaties die elk 25 asielzoekers kunnen herbergen, niet met de dagvergoeding van het COA uitkomen. Dit geldt al voor de exploitatiekosten, waarbij de investerings- en opstartkosten

nog buiten beschouwing zijn gelaten. Al deze kosten komen voor rekening van de gemeente en zullen de gemeente daarom (naar verwachting veel) geld gaan kosten.

De organisatorische last voor de gemeente is hoog bij dit scenario. De realisatie van de locatie en het beheer daarvan komen volledig op de schouders van de gemeente.

- Draagvlak

Uit de inwonersbijeenkomsten is gebleken dat een flink deel van de inwoners kleinschalige opvang wenselijk acht. Tegelijkertijd geven inwoners aan dat de extra kosten die dit scenario met zich meebrengt voor veel van hun onwenselijk zijn.

- Dependance constructie

Zoals benoemd werkt het COA niet mee aan een locatie van deze grootte, ook niet in een dependance constructie. Het is voor de gemeente wel mogelijk om één van de 10 locaties in te richten als 'centrale locatie' met enkele centrale voorzieningen, zoals een ruimte voor gesprekken met het IND en een kantoor voor de locatiemanager. Hier komen realisatiekosten en vervoerskosten bij kijken. Deze centrale locatie heeft een dorpshuisfunctie.

Scenario 2 – 5 locaties met elk 50 asielzoekers

Beschrijving: Voor dit scenario zijn 5 verschillende locaties nodig, elk geschikt voor de opvang van 50 asielzoekers. Het is voor het COA niet mogelijk om mee te werken aan een dergelijk scenario. Dit scenario zou vallen onder de Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO) regeling; het rijksbeleid hiervoor is naar verwachting begin 2026 gereed. Deze regeling houdt in dat de gemeente verantwoordelijk is voor de volledige realisatie en exploitatie. Er is hiervoor een standaardvergoeding vanuit het rijk, deze ligt op dit moment rond de €78,00 tot €88,00 per persoon per dag. Het is op dit moment onbekend of deze vergoeding in de toekomst hetzelfde blijft.

- Begeleiding

Op locaties van deze grootte worden asielzoekers geplaatst op basis van zelfredzaamheid. Deze groep valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en enige vorm van begeleiding is noodzakelijk. De begeleiding is niet 24/7 aanwezig, maar rouleert als ambulante team tussen de locaties. De gemeente is ook verantwoordelijk voor administratieve taken zoals onder andere de bewonersregistratie, gesprekken met het IND en met het aanvragen van een BSN.

- Beveiliging

De gemeente is verantwoordelijk voor beveiliging. Binnen de financiële kaders van het ministerie is het niet haalbaar om bij dit scenario op elke locatie 24 uur per dag beveiliging te hebben zonder extra geld bij te leggen. Als alternatief kan er gewerkt worden met een combinatie van een ambulante team, beveiligingscamera's en alarmknoppen. Hier zijn risico's aan verbonden in verband met (brand)veiligheid, calamiteiten en dergelijke.

- Druk op voorzieningen (zorg)

Het is bij dit scenario noodzakelijk dat de bewoners van het asielzoekerscentrum (azc) gebruik kunnen maken van de lokale (zorg) voorzieningen, aangezien deze voorzieningen niet op de locaties

georganiseerd kunnen worden. Dit verhoogt de druk op de lokale voorzieningen. Dit wordt versterkt doordat deze doelgroep specialistische zorg nodig heeft en er sprake is van een taalbarrière.

- Spreiding over kernen

Bij dit scenario is er redelijke spreiding mogelijk. Spreiding is afhankelijk van het aantal beschikbare locaties.

- Financiële en organisatorische druk

Het is op voorhand zeer moeilijk te kwantificeren wat de gemiddelde kosten voor een locatie met elk 50 asielzoekers zullen zijn gezien alle factoren die daarop impact (kunnen) hebben. Onderstaand geeft een indicatie van de belangrijkste kostenposten die een rol zullen spelen en de financiering daarvan:

Kostenpost	Financiering
Bouwrijp maken (incl. nutsvoorzieningen)	Gemeente
Beschikbaarheid pand (huur, koop)	Gemeente
Gereedmaken van het pand (verbouw, exploiteren van grond)	Gemeente
Inrichting	Gemeente
Exploitatiekosten (beveiliging, begeleiding, catering, schoonmaak, etc.)	Gemeente

Een kwantificering van de kosten is in dit stadium niet mogelijk, maar deze zullen hoog zijn en naar verwachting tonnen tot miljoenen per locatie gaan bedragen.

Het COA zal de verantwoordelijkheid niet nemen voor locaties met 50 asielzoekers. Dat betekent dat de financiële verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt. Onze inschatting is dat we voor locaties die elk 50 asielzoekers

kunnen herbergen, niet met de dagvergoeding van het COA uitkomen. Dit geldt al voor de exploitatiekosten, waarbij de investerings- en opstartkosten nog buiten beschouwing zijn gelaten. Al deze kosten komen voor rekening van de gemeente en zullen de gemeente daarom (naar verwachting veel) geld gaan kosten.

Ten opzichte van locaties met 25 asielzoekers, zijn er bij locaties met 50 asielzoekers meer schaalvoordelen te behalen. De financiële druk bij scenario 2 zal daarom lager zijn dan bij scenario 1.

De organisatorische last voor de gemeente is hoog bij dit scenario. De realisatie van de locatie en het beheer daarvan komen volledig op de schouders van de gemeente. Ten opzichte van scenario 1 kunnen er wel organisatorische schaalvoordelen worden behaald.

- Draagvlak

Uit de inwonersbijeenkomsten is gebleken dat een flink deel van de inwoners kleinschalige opvang wenselijk acht. Tegelijkertijd geven inwoners aan dat de extra kosten die dit scenario met zich meebrengt voor veel van hun onwenselijk zijn.

- Dependance constructie

Zoals benoemd werkt het COA niet mee aan een locatie van deze grootte, ook niet in een dependance constructie. Het is voor de gemeente wel mogelijk om één van de vijf locaties in te richten als 'centrale locatie' met enkele centrale voorzieningen, zoals een ruimte voor gesprekken met het IND en een kantoor voor de locatiemanager. Hier komen extra realisatiekosten en vervoerskosten bij kijken. Deze centrale locatie heeft een dorpshuisfunctie.

Scenario 3 – 3 locaties met elk 75 asielzoekers

Beschrijving: Voor dit scenario zijn 3 verschillende locaties nodig, elk geschikt voor de opvang van 75 asielzoekers. Dit scenario is voor het COA het kleinst haalbare en moet aan enkele eisen voldoen om onder hun beheer te vallen. Voor alle drie de locaties moet de businesscase rondkomen, één locatie moet ingericht worden voor AMV'ers (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) en minimaal één locatie moet transformatie van vastgoed zijn.

- Begeleiding

Op locaties van deze grootte worden asielzoekers geplaatst op basis van zelfredzaamheid. Er is dagelijkse, ambulante begeleiding aanwezig vanuit het COA.

- Beveiliging

De beveiliging op locaties van deze schaal is maatwerk. Dit gaat in overleg met de gemeente en omwonenden.

- Druk op voorzieningen (zorg)

Indien de locaties worden ingericht als dependance, gebruiken de azc-bewoners de (zorg)faciliteiten op de hoofdlocatie van het COA in Gorinchem of Sliedrecht. Indien er geen dependance constructie is, wordt één van de drie locaties ingericht als hoofdlocatie en wordt deze voorzien van de benodigde faciliteiten.

- Spreiding over kernen

Er is bij dit scenario matige spreiding over de kernen mogelijk. De spreiding is afhankelijk van het aantal beschikbare locaties.

- Financiële en organisatorische druk

Onderstaand geeft een indicatie van de belangrijkste kostenposten die een rol zullen spelen en de financiering daarvan:

Kostenpost	Financiering
------------	--------------

Bouwrijp maken (incl. nutsvoorzieningen)	Gemeente
Beschikbaarheid pand	Koop = Gemeente Huur = COA
Gereedmaken van het pand (verbouw, exploiteren van grond)	COA
Inrichting	COA
Exploitatiekosten (beveiliging, begeleiding, catering, schoonmaak, etc.)	COA

Bij dit scenario zijn bijna alle kosten voor rekening van het COA. De enige financiële bijdrage vanuit de gemeente betreft het eventueel bouwrijp maken van de locatie (incl. faciliteren nutsvoorzieningen) en het eventueel aanschaffen van de locatie. Dit is een investering in de toekomst, aangezien de locatie na afloop van de opvangperiode voor andere doeleinden gebruikt of verkocht kan worden (wanneer locatie in eigendom is van de gemeente).

De organisatorische last voor de gemeente is laag bij dit scenario. De realisatie van de locatie en het beheer daarvan komen volledig op de schouders van het COA.

- Draagvlak

Dit scenario heeft de kleinst mogelijke locaties die kostenneutraal gerealiseerd kunnen worden (afgezien van eventuele investeringen). Tijdens de inwonerssessies werd meerdere keren aangegeven dat voor veel inwoners de voorkeur uitgaat naar het scenario met de kleinst mogelijke locaties die kostenneutraal gerealiseerd kunnen worden.

- Dependance constructie

Voor dit scenario kan gekozen worden voor een dependance constructie met een COA-locatie in Gorinchem of Sliedrecht. Er is een ambulante begeleidingsteam dat vanuit de hoofdlocatie langsgaat. De bewoners maken gebruik van de voorzieningen op de hoofdlocatie.

Het is mogelijk dat de locaties bij dit scenario dependances worden van elkaar. Een van de locaties wordt dan ingericht als hoofdlocatie met de benodigde voorzieningen. Het COA voorziet hierin, in overleg met de gemeente.

Scenario 4 – 2 locaties met elk 125 asielzoekers

Beschrijving: Voor dit scenario zijn 2 verschillende locaties nodig, elk geschikt voor de opvang van 125 asielzoekers. Ook bij dit scenario dienen AMV'ers opgevangen te worden, bijvoorbeeld in een apart gebouw naast dat van de reguliere asielzoekers.

- Begeleiding

Er is vanuit het COA begeleiding aanwezig vanuit een ambulante team.

- Beveiliging

Beveiliging is bij dit scenario maatwerk. Dit gaat in overleg met de gemeente en omwonenden.

- Druk op voorzieningen (zorg)

Indien de locaties worden ingericht als dependance, dan zullen de asielzoekers gebruik maken van de zorgfaciliteiten op de hoofdlocatie van het COA in Gorinchem of Sliedrecht. Indien er geen dependance constructie is, zal één van de locaties worden ingericht als hoofdlocatie en voorzien worden van de benodigde faciliteiten.

- Spreiding over kernen

Bij dit scenario is er weinig spreiding over de kernen. Spreiding is afhankelijk van het aantal beschikbare locaties.

- Financiële en organisatorische druk

Onderstaand geeft een indicatie van de belangrijkste kostenposten die een rol zullen spelen en de financiering daarvan:

Kostenpost	Financiering
Bouwrijp maken (incl. nutsvoorzieningen)	Gemeente
Beschikbaarheid pand	Koop = Gemeente Huur = COA

Gereedmaken van het pand (verbouw, exploiteren van grond)	COA
Inrichting	COA
Exploitatiekosten (beveiliging, begeleiding, catering, schoonmaak, etc.)	COA

Bij dit scenario zijn bijna alle kosten voor rekening van het COA. De enige financiële bijdrage vanuit de gemeente betreft het eventueel bouwrijp maken van de locatie (incl. faciliteren nutsvoorzieningen) en het eventueel aanschaffen van de locatie. Dit is een investering in de toekomst, aangezien de locatie na afloop van de opvangperiode voor andere doeleinden gebruikt of verkocht kan worden (wanneer locatie in eigendom is van de gemeente).

Ten opzichte van scenario 3 zijn er bij dit scenario schaalvoordelen te behalen wanneer de gemeente investeringen dient te doen bij opstart. Deze investeringskosten kunnen per locatie over meer vluchtelingen worden verspreid en zodoende zijn de investeringskosten per vluchteling lager.

De organisatorische last voor de gemeente is laag bij dit scenario. De realisatie van de locatie en het beheer daarvan komen volledig op de schouders van het COA. De organisatorische last is naar verwachting nog lager dan bij scenario 3, aangezien er minder opvanglocaties dienen te worden geopend.

- Draagvlak

Het draagvlak voor dit scenario wordt vergroot door de kostenneutraliteit. Tijdens de inwonerssessie werd benoemd dat het feit dat er slechts twee locaties zijn een voordeel is van dit scenario. Daardoor worden er minder kernen belast.

- Dependance constructie

Voor dit scenario kan gekozen worden voor een dependance constructie met een COA-locatie in Gorinchem of Sliedrecht. Er is een ambulante

begeleidingsteam dat vanuit de hoofdlocatie langsgaat. De bewoners maken gebruik van de voorzieningen op de hoofdlocatie.

Het is mogelijk dat de locaties bij dit scenario dependances worden van elkaar. Eén van de locaties wordt dan ingericht als hoofdlocatie met de benodigde voorzieningen. Het COA voorziet hierin, in overleg met de gemeente.

Scenario 5 – 1 locatie met 250 asielzoekers

Beschrijving: Voor dit scenario is één locatie nodig die geschikt is voor de opvang van 250 asielzoekers. Bij dit scenario worden ook AMV'ers opgevangen. Dit vindt plaats op dezelfde locatie, in een apart gebouw of op een afgesloten vleugel.

- Begeleiding

Er is vanuit het COA begeleiding aanwezig.

- Beveiliging

Er is 24 uur per dag beveiliging aanwezig.

- Druk op voorzieningen (zorg)

Een locatie van deze grootte wordt volledig zelfvoorzienend ingericht. Er is bijvoorbeeld een arts regelmatig op locatie voor spreekuren. Ook zijn er ruimtes om les te geven, gesprekken met het IND te voeren en dergelijke.

- Spreiding over kernen

Bij dit scenario is er geen spreiding.

- Financiële en organisatorische druk

Onderstaand geeft een indicatie van de belangrijkste kostenposten die een rol zullen spelen en de financiering daarvan:

Kostenpost	Financiering
Bouwrijp maken (incl. nutsvoorzieningen)	Gemeente
Beschikbaarheid pand	Koop = Gemeente Huur = COA
Gereedmaken van het pand (verbouw, exploiteren van grond)	COA
Inrichting	COA

Exploitatiekosten (beveiliging, begeleiding, catering, schoonmaak, etc.)	COA
--	-----

Bij dit scenario zijn bijna alle kosten voor rekening van het COA. De enige financiële bijdrage vanuit de gemeente betreft het eventueel bouwrijp maken van de locatie (incl. faciliteren nutsvoorzieningen) en het eventueel aanschaffen van de locatie. Dit is een investering in de toekomst, aangezien de locatie na afloop van de opvangperiode voor andere doeleinden gebruikt of verkocht kan worden (wanneer locatie in eigendom is van de gemeente).

Ten opzichte van scenario 3 en 4 zijn er bij dit scenario schaalvoordelen te behalen wanneer de gemeente investeringen dient te doen bij opstart. Deze investeringskosten kunnen per locatie over meer vluchtelingen worden verspreid en zodoende zijn de investeringskosten per vluchteling lager.

De organisatorische last voor de gemeente is laag bij dit scenario. De realisatie van de locatie en het beheer daarvan komen volledig op de schouders van het COA. De organisatorische last is naar verwachting nog lager dan bij scenario 3 en 4, aangezien er minder opvanglocaties dienen te worden geopend.

- Draagvlak

Het draagvlak voor dit scenario is wisselend. Tijdens de inwonerssessies werd door veel inwoners aangegeven dat één grote locatie in het buitengebied voordelig is, omdat deze zelfvoorzienend is en, in combinatie met de afgelegen locatie, minder risico op overlast heeft.

- Dependance constructie

Bij dit scenario is de locatie volledig zelfvoorzienend en is een dependance constructie niet relevant.